

Patrick Marber

Na dotek

/ Closer /

Patrick Marber

Na dotek je v pořadí druhou hrou britského dramatika Patrika Marbera (*1964). Začínal jako komik a autor skečů pro rozhlas a televizi, pro divadlo začal psát na popud dramaturgie Královského národního divadla v Londýně. Už jeho první hra *Kdo rozdává, rozhoduje*, měla úspěch. Ta druhá ještě větší, je ověčená prestižními cenami (*Evening Standard* 1997, *Critic's Circle* 1998, *Cena Laurence Oliviera* 1998) a prošla už více než padesáti zeměmi. V Čechách jsme mohli hru poprvé vidět ještě v anglickém provedení na festivalu Divadlo Plzeň v roce 1998, následovaly premiéry v pražském divadle Rokoko, v Mahenově činohře Brno a ve Slezském divadle v Opavě. V roce 2003 natočil Mike Nichols podle Marberovy hry stejnojmenný film, který sklidil velice příznivý ohlas. Jude Law a Clive Owen získali Zlaté glóby a dvě nominace na Oscara za výkon ve vedlejší ženské a mužské roli. Následující Marberovu hru *Howard Katz* uvedlo Divadlo Na Vinohradech, zatímco nejnověji přeložená hra *Muzikanti* na své uvedení teprve čeká.

Na počátku devadesátých let vzešla v Británii a Německu díky mnohostranné podpoře různých tvůrčích dílen a seminářů nová vlna mladých dramatiků. Jejich tvorba předznamenala v daném časovém období progresivní divadelní trend. Vžilo se pro ni označení cool, coolness „krev a sperma”. Inscenace vyvolávaly kontroverzní reakce: *Trainspotting* byl napadán za romantizování drog, *Sežehnutí* denuncováno v *Daily Mail* jako „ten nechutný svátek svinstva” a *Shopping and Fucking* za svůj název, scény sexu a nevkus. Snad nejpříkřeji jsou tyto hry odsuzovány za to, že „nemají srdce”. Postrádají soucit a humanismus. Už od počátku se však vedle společných rysů (otevřené zobrazování sexu a brutálního násilí, tematizace drog, homosexuality, patologických duševních stavů) dala vystopovat v jejich tvorbě také řada rozdlů. Postavy her Marka Ravenhilla jsou často především reprezentanty idejí. Pro jejich konflikt s krutým světem globalizované kapitalistické společnosti zvolil až esejisticky oproštěný jazyk. Naproti tomu tvorba Sarah Kane je subjektivněji laděná, přinesla na jeviště intenzivnější míru sebetřýznivosti a drastické krutosti. Přes vysokou frekvenci vulgarismů jsou její hry psány s prudkou touhou po čisté, absolutní lásce. Její poslední hra *4.48 Psychosis* je psána křehce poetickým jazykem;

Alice - Lucie Žáčková

Larry - Kostas Zerdaloglu

Patrick Marber

Na dotek /Closer/

překlad: Jitka Sloupová

režie: Ivan Krejčí

scéna: Ilja Hylas

kostýmy: Kristýna Novotná

dramaturgie: Martin Režný

představení řídí

a text sleduje: Martina Hawlasková

Komorní scéna Aréna v koprodukcii

se Slezským divadlem Opava

obnovená premiéra

v sobotu 8.října 2005 v 18.30 hodin

práva k provozování zastupuje AURA-PONT, Praha
zvláštní poděkování Mořskému akváriu
na Výstavišti Černá louka

Dan - Ondřej Veselý

Anna - Hana Vaňková

Mary McNeelová

Kdo tudy jdeš,
milovat znamená nalézt svou duši
skrze duši milovaného.
Jestliže milovaný opustí tvou duši, pak jsi svou duši ztratil.
Je psáno: „Mám přítele,
ale má bolest nemá přítele.“
Proto jsem po dlouhá léta žila v samotě u svého otce,
pokoušela se vrátit se zpátky,
stát se skrze svou bolest vyšší bytostí.
Ale byl tam můj otec se svými bolestmi,
sedla pod svým cedrem,
a to byl obraz, který se mi zaryl do srdce
a dal nekonečnou útěchu.
Oh, duše, vy, jež jste daly
vůni a bělost tuberos,
vám z temné půdy země
věčný mír!

Ze sbírky Edgara Lee Masterse (1869 – 1949)

Margaret Fuller Slacková

Byla bych bývala právě tak velká jako
George Eliotová,
nebýt protivenství osudu.
Jen pohledte na mou fotografii od Pennewita,
brada mi spočívá na ruce,
oči mám hluboko zasazeny –
také šedé a zahleděné v dálku.
Nastal však prastarý problém:
žít v celibátu, v manželství nebo
v nepočestnosti?
Pak mne svedl John Slack,
bohatý drogist, nalákal mě na slib,
že budu mít čas na svůj román,
a já si ho vzala, porodila mu osm dětí,
a psát, na to nebyl čas.
Ale konec se mnou nastal,
když jsem si píchla jehlu do ruky
při praní dětského prádla
a zemřela ironickou smrtí, na ztrnutí šíje.
Slyšte mě, ctižádostiví:
Pohlaví je kletba života!